

На основу члана 86. став 7. Закона о поморској пловидби („Службени гласник РС”, бр. 87/11 и 104/13) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС и 72/12),

Влада доноси

УРЕДБУ

о начину и поступцима у вези са обављањем послова и одржавањем бродске страже чланова посаде на поморским бродовима, као и других послова на броду у циљу безбедне пловидбе и заштите мора од загађења

"Службени гласник РС", број 119 од 30. децембра 2013.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом уредбом прописује се начин и поступци у вези са обављањем послова и одржавањем бродске страже чланова посаде на поморским бродовима који имају државну припадност Републике Србије, као и других послова на броду у циљу безбедне пловидбе и заштите мора од загађења, обавезе компаније, заповедника, официра и других чланова посаде са посебним овлашћењима на броду која се односе на вршење бродске страже, као и начин остваривања ефикасне комуникације на поморским бродовима који имају државну припадност Републике Србије.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овој уредби имају следеће значење:

- 1) *бродска стража* је једно или више лица која обављају послове осигурања безбедности пловидбе у прописаном временском периоду;
- 2) *пословник система безбедног управљања бродом и заштите морске средине* (у даљем тексту: Пословник) је документ који садржи упутства за надлежна лица у компанији и за заповедника брода у вези са поступањем у случајевима опасности, за боравак брода у луци, на сидришту и у пловидби. Пословник се мора налазити на броду и уредно ажурирати;
- 3) *заштита морске средине* је заштита морске средине од загађења са поморског брода;
- 4) *SOLAS Конвенција* је Међународна конвенција о заштити људског живота на мору, усвојена 1974. године (у даљем тексту: SOLAS Конвенција).

II. ОБАВЕЗЕ КОМПАНИЈЕ, ОДНОСНО БРОДАРА И ЗАПОВЕДНИКА БРОДА

1. Обавезе компаније, односно бродара

Члан 3.

У циљу правилног и безбедног обављања послова и одржавања бродске страже, компанија, односно бродар је дужан да:

- 1) укрца на брод стручно и здравствено способну посаду чији број и састав мора да буде у складу са посебним прописима, водећи рачуна о организацији радног времена како би се обезбедило прописано време одмора и спречио умор чланова посаде;
- 2) за сваки брод посебно одреди обавезе сваког члана посаде који обавља или врши надзор над пословима који се односе на безбедност пловидбе и заштиту морске средине;
- 3) одреди једно или више лица на копну која ће бити посредник између посаде на броду и компаније, односно бродара и која ће за сваки брод вршити надзор над спровођењем прописаних мера безбедности пловидбе и заштите морске средине, а по потреби да пружа одговарајућу стручну и другу помоћ, обезбеђујући им потребна средства и овлашћења за рад;
- 4) успостави систем безбедног управљања бродом, давањем писаних упутстава садржаних у Пословнику;
- 5) обезбеди упутства у вези са поступањем на заповедничком мосту и примену образаца за проверу, прилагођених сваком појединачном броду;
- 6) обезбеди да сваки поморац који је укрцан на брод буде упознат са својим дужностима, као и свим карактеристикама брода, опреме и уређаја, поступцима који се односе на његове редовне дужности или дужности у ванредним ситуацијама;
- 7) обезбеди да посада може ефикасно да координира своје активности у ванредним ситуацијама и у обављању дужности везаних за безбедност, сигурносну заштиту и спречавање загађења морске средине;
- 8) обезбеди упутства о поступању заповеднику брода у случају употребе дрога и алкохолних пића од стране чланова посаде;
- 9) омогући упознавање сваког члана посаде са опремом и поступцима у вези са обављањем њихових дужности;
- 10) обезбеди правилно вођење и доступност свих података и информација о поморцима укрцаним на бродовима компаније, нарочито документацију која се односи на овлашћења о оспособљености, обуку, поморски стаж и здравствену способност.

2. Обавезе заповедника брода

Члан 4.

У циљу правилног обављања послова и одржавања бродске страже, заповедник брода је обавезан да:

- 1) предузме све потребне мере које произлазе из његове одговорности за безбедност брода, путника, посаде и терета, у складу са одредбама закона којим се уређује поморска пловидба и међународних споразума чија је Република Србија страна уговорница;
- 2) заповеда и организује рад посаде у вези са обављањем послова на броду, посебно организује поступке у случајевима опасности;

- 3) у случајевима наступања непосредне опасности за живот путника и посаде, као и настајања материјалне штете, лично руководи поступцима у циљу отклањања опасности, односно штете што обухвата, према околностима случаја, и обавештавање органа обалне државе надлежних за пружање помоћи на мору, трагање и спашавање, односно интервенцију у случају загађења;
- 4) спроводи упознавање и увежбавање средствима и опремом за безбедност и спашавање, као и да предузима мере за одржавање тих средстава и опреме;
- 5) успостави бродску стражу којом ће се осигурати безбедна пловидба брода, безбедан боравак брода на сидришту и у луци;
- 6) предузме све потребне мере ради поштовања одредаба прописа којима се уређују сати рада и време одмора чланова посаде;
- 7) успостави систем комуникације и обавештавања на броду;
- 8) се брине о администрацији и бродском, радио и осталим дневницима, као и да даје упутства официрима о начину уписивања белешака у дневнике током страже, а лично да уноси белешке о догађајима који угрожавају безбедност путника, посаде, терета и брода;
- 9) обезбеди да приручници, упутства и записи о безбедном управљању бродом и заштити морске средине буду доступни инспекцијским службама.

Члан 5.

Други чланови посаде који непосредно руководе обављањем послова и одржавањем бродске страже су: управитељ машине, официри одговорни за бродску стражу, као и радио-оператер одговоран за радио стражу и радио-оператер одговоран за радио везе у случају опасности, односно настанка материјалне штете.

Официри одговорни за бродску стражу су: официр одговоран за палубну стражу, официр одговоран за стражу у машинском одељењу и официр са двојним овлашћењима (за палубну стражу и стражу у машинском одељењу).

Официр са двојним овлашћењима не може истовремено да обавља послове два овлашћења.

Заповедник и други чланови посаде из става 1. овог члана не могу за време обављања послова и одржавања страже на броду да буду под утицајем алкохола и/или опојних дрога и/или других ствари које мењају стање свести, односно да буду болесни или преморени.

III. ПАЛУБНА СТРАЖА

Члан 6.

Официр одговоран за палубну стражу, одговоран је заповеднику брода за безбедност брода у луци и на сидришту, односно за безбедну пловидбу и поступање у складу са одредбама Међународних правила о избегавању судара на мору.

Члан 7.

Заповедник брода на коме нема официра одговорног за палубну стражу има и обавезе официра одговорног за палубну стражу које су прописане овом уредбом.

Члан 8.

Официр одговоран за палубну стражу не може да преда стражу другом официру за кога сумња да није у стању да ефикасно обавља послове страже, о чему је дужан да одмах обавести заповедника брода.

1. Палубна стража у пловидби

Члан 9.

Официр одговоран за палубну стражу приликом преузимања бродске страже, обавезан је да:

- 1) провери да ли су чланови посаде који преузимају послове бродске страже способни за обављање послова бродске страже, нарочито у погледу њихове прилагођености ноћној видљивости;
- 2) провери процењену и стварну позицију брода, што подразумева потврду намераваног курса и брзине брода и проверу управљања машине, као и сазнање о свим пловидбеним опасностима које се очекују током обављања страже;
- 3) се упозна са наредбама и упутствима заповедника брода која се односе на пловидбу брода;
- 4) се упозна са постојећом позицијом, курсом, брзином и газом брода, као и претежним и предвиђеним стањем плиме и осеке, струја, времена, видљивости и њиховим утицајем на курс и брзину брода;
- 5) се упозна са поступцима у вези са употребом погонског уређаја при маневру, када се погонским уређајем управља са моста;
- 6) се упозна са условима пловидбе, што нарочито обухвата:
 - (1) радно стање навигацијске и безбедносне опреме, која је у употреби или која се може употребити,
 - (2) грешку жиро компаса и девијацију магнетног компаса,
 - (3) присуство и кретање бродова који се виде или се зна да су у близини,
 - (4) услове и опасност за које је вероватно да ће наступити током страже,
 - (5) могуће утицаје кормила, брзине, густине воде и дубине на путу испред брода,
 - (6) проверу навигацијских упозорења.

Члан 10.

Официр одговоран за палубну стражу обавезан је да води тачне белешке о радњама и поступцима у вези са пловидбом брода у бродском дневнику и другим бродским књигама и записима.

Члан 11.

Официр одговоран за палубну стражу у пловидби обавезан је да:

- 1) врши стражу на заповедничком мосту;
- 2) остане на заповедничком мосту све док правилно не преда стражу;
- 3) остане на заповедничком мосту, као одговорно лице за безбедност пловидбе, чак и у случају присутности заповедника брода, све док га заповедник писмено не обавести о преузимању одговорности;
- 4) обавести заповедника брода о могућој сумњи у погледу безбедности;
- 5) проверава кормиларски курс, позицију и брзину брода, користећи се свим доступним и потребним уређајима и опремом за рад, као и да зна њихов размештај, како би у сваком тренутку био сигуран да брод плови планираним курсом;
- 6) не преузима друге послове који би могли да угрозе безбедност пловидбе, док обавља послове палубне страже.

Члан 12.

Официр одговоран за палубну стражу обавезан је да редовно проверава:

- 1) да ли лице које кормилари бродом или уређај за аутоматско кормиларење води брод тачним курсом;
- 2) позицију брода, грешку жиро компаса и девијацију магнетног компаса и то најмање једанпут током трајања страже, а по могућству, после сваке веће промене курса;
- 3) постојаност показивања курса магнетног и жиро компаса, као и синхронизацију понављача и матице жиро компаса;
- 4) да ли уређај за аутоматско кормиларење реагује на промену курса, односно да ли кормило може да се пребаци са аутоматског управљача на ручни и обрнуто, најмање једанпут током страже;
- 5) да ли навигацијска и сигнална светла, као и остала навигацијска опрема исправно ради;
- 6) да ли радио опрема исправно ради и током страже најмање једном упише позицију брода у DSC радио уређаје, ако GMDSS систем није повезан са GPS пријемником;
- 7) да ли систем даљинског управљања за машинско одељење без особља исправно ради, као и системи за узбуњивање и дојаву.

Члан 13.

Официр одговоран за палубну стражу, у складу са одредбама SOLAS Конвенције, обавезан је да:

- 1) правовремено постави лице које ће кормиларити бродом, као и да правовремено изврши пребацивање на ручно кормиларење, како би се на безбедан начин суочио са могућом опасношћу;

2) води рачуна да је на броду, којим се кормилари аутоматски, опасно да официр на стражи остане без помоћи, због чега би морао да прекине вршење надзора ради предузимања неке радње у нужди.

Члан 14.

Официр одговоран за палубну стражу, обавезан је да у сваком тренутку да обезбеди одговарајући надзор.

На бродовима са одвојеном просторијом за карте, официр одговоран за палубну стражу може краће време да користи просторију са картама, да би обавио навигацијске послове, при чему претходно мора да утврди да такав поступак, уз обезбеђење примереног надзора, не угрожава безбедност пловидбе.

Члан 15.

Ако официр одговоран за палубну стражу једини врши надзор за време дневног светла, обавезан је да са дужном пажњом процени постојеће стање, узимајући у обзир све факторе, као што су: временске прилике, видљивост, густина саобраћаја, близина могућих пловидбених опасности, опасност пловидбе кроз подручја одвојене пловидбе или у њиховој близини, као и да одмах обавести заповедника и да позове помоћ, ако прилике то захтевају.

Члан 16.

Официр одговоран за палубну стражу обавезан је да без одлагања обавести заповедника брода:

- 1) да је наступила или се очекује смањена видљивост;
- 2) да су наступили отежавајући саобраћајни услови, односно да пловидба других бродова изазива непосредну опасност;
- 3) да су се појавили проблеми при одржавању курса;
- 4) да у очекивано време није угледао копно, пловидбену ознаку или наишао на очекивану дубину;
- 5) да је неочекивано угледао копно или пловидбену ознаку, односно да се појавила неочекивана промена дубине;
- 6) да је дошло до квара погонских уређаја, система за даљинско управљање погонским уређајем и система за узбуњивање и дојаву, кормиларског уређаја или неког важног навигацијског уређаја и опреме;
- 7) да је дошло до квара радијских уређаја;
- 8) да је наступило невреме;
- 9) да је брод наишао на опасност за пловидбу, попут леда или олупине.

У случајевима из става 1. овог члана, осим обавештавања заповедника брода, официр одговоран за палубну стражу дужан је да без одлагања предузме мере неопходне за безбедности брода.

Члан 17.

Официр одговоран за палубну стражу за време добре видљивости, обавезан је да употреби све расположиве навигацијске уређаје у циљу правовременог утврђивања опасности од судара при чему треба, ако околности то налажу, да предузме правовремену радњу у складу са одредбама Међународних правила за избегавање судара на мору.

У случају смањене видљивости или очекивања смањене видљивости, официр одговоран за палубну стражу обавезан је да поступи у складу са одредбама Међународних правила за избегавање судара на мору, нарочито у погледу давања сигнала за маглу, пловидбе безбедном брзином и могућности погонских уређаја за непосредан маневар.

У случајевима из става 2. овог члана, официр одговоран за палубну стражу обавезан је да:

- 1) обавести заповедника брода;
- 2) постави одговарајуће лице за вршење надзора;
- 3) истакне навигацијска светла;
- 4) укључи и употреби радар.

Члан 18.

Официр одговоран за палубну стражу обавезан је да за време пловидбе употребљава радар.

Приликом употребе радара официр одговоран за палубну стражу обавезан је да поступа у складу са одредбама Међународних правила о избегавању судара на мору.

У случају потребе, официр одговоран за палубну стражу обавезан је да без одлагања употреби уређаје за кормиларење, погонске уређаје и звучне сигнале, при чему треба, према могућностима, правовремено да упути обавештење стражи у машинском одељењу о намераваној промени рада погонског уређаја, односно да употреби управљачки уређај на мосту за погонски уређај без особља.

Члан 19.

Официр одговоран за палубну стражу, обавезан је да заврши започети маневар или другу радњу неопходну за избегавање надлазеће опасности, иако је током обављања тих радњи наступило време за предају страже.

Члан 20.

Сви официри одговорни за бродску стражу дужни су да познају маневарске карактеристике брода, укључујући дужину његовог зауставног пута, уважавајући чињеницу да други бродови могу да имају другачије маневарске карактеристике.

Члан 21.

Уз официра одговорног за палубну стражу, у периодима мрака и смањене видљивости потребан је и други члан посаде који обавља послове надзора, при чему се члан посаде који кормилари бродом не сматра лицем који обавља послове надзора.

Члан посаде који кормилари бродом чини део палубне страже, а послове кормиларења бродом обавља у складу са наредбама официра одговорног за палубну стражу.

Члан посаде из става 2. овог члана, када не кормилари, обавља послове надзора као члан палубне страже и не може да се распоређује на друге послове, ако би такав распоред угрожавао ефикасност послова страже.

Члан 22.

У пловидби уз обалу и подручјима опасним за пловидбу, официр одговоран за палубну стражу обавезан је да употребљава карте већег обима за то подручје, исправљене према последњим доступним обавештењима.

У случајевима из става 1. овог члана, потребно је, према могућностима, да се провере позиције, снимањем на више начина, као и да се поуздано идентификују све одговарајуће пловидбене ознаке.

Члан 23.

Присуство пилота на броду не ослобађа официра одговорног за палубну стражу његових обавеза и одговорности у односу на безбедност брода.

У случају из става 1. овог члана, официр одговоран за палубну стражу обавезан је да сарађује са пилотом, као и да затражи објашњење поступака пилота, док у случају сумње у погледу поступака пилота, обавезан је да одмах обавести заповедника уз предузимање неопходних мера.

2. Палубна стража на сидришту

Члан 24.

Састав и организација палубне страже док је брод на сидришту мора да буде једнак саставу и организацији палубне страже у пловидби.

За време боравка брода на сидришту официр одговоран за палубну стражу обавезан је да:

- 1) у најкраћем могућем року утврди и уцрта положај брода на одговарајућу карту;
- 2) када околности допусте, снимањем фиксних пловидбених ознака и лако препознатљивих обалних објеката, провери да ли брод стоји безбедно на сидришту;
- 3) обезбеди одговарајући надзор;
- 4) прати метеоролошке услове плиме и осеке и стања мора;
- 5) ако сидро оре морско дно обавести заповедника и предузме одмах све неопходне мере;

- 6) обезбеди приправност у односу на погонски уређај и друга постројења у складу са наредбама заповедника брода;
- 7) у случају смањене видљивости, обавести о томе заповедника брода;
- 8) обезбеди да брод истакне одговарајућа светла и знакове, као и по потреби укључи давање звучних сигнала у складу са важећим прописима;
- 9) предузме мере за заштиту морске средине.

3. Палубна стража у луци

Члан 25.

Састав и организација палубне страже у луци утврђује заповедник.

За време боравка брода у луци официр одговоран за палубну стражу обавезан је да редовно проверава:

- 1) стање бродске везе и сиза, нарочито током периода плиме и осеке или невремена, као и да по потреби предузмете додатне мере обезбеђење;
- 2) газ или дубину испод кобилице и опште стање брода приликом руковања и слагања терета или приликом баластирања;
- 3) временске прилике и стање мора;
- 4) примену прописа о безбедности и противпожарној заштити;
- 5) ниво воде у каљужама и танковима;
- 6) лица на броду и место њиховог боравка, нарочито лица која се налазе на удаљеним местима на броду или затвореним просторима на броду;
- 7) истицање светала и давање знакова;
- 8) све радове који морају да се обаве на броду у вези са укрцавањем или искрцавањем путника и терета.

Члан 26.

Официр одговоран за палубну стражу, обавезан је да за време боравка брода у луци:

- 1) у случају лоших временских прилика или по пријему најаве невремена предузме мере потребне за заштиту брода, лица на броду и терета;
- 2) предузме све мере пажње ради заштите морске средине;
- 3) у случају непосредне опасности за безбедност брода да узбуну, обавести заповедника брода, као и да предузме све расположиве мере да се избегне опасна ситуација и оштећење брода и терета, а ако околности то захтевају да затражи помоћ лучких власти или бродова у близини;
- 4) води рачуна о стању бродског стабилитета, како би у случају пожара могао да обавести ватрогасце о приближној количини воде којом брод може да се без опасности наплави;

- 5) понуди помоћ бродовима или лицима која се нађу у опасности;
- 6) у случају покретања вијака, предузме мере за спречавање незгоде или штетних последица;
- 7) забележи у бродски дневник значајне догађаје за брод.

Члан 27.

Официр одговоран за палубну стражу, обавезан је да приликом предаје страже, за време боравка брода у луци, обавести официра који преузима стражу о:

- 1) дубини на везу, газу брода, нивоу и времену наступања плиме и осеке, поузданости везова и његовим карактеристикама важним за безбедност брода, натегнутости сидреног ланца ако је сидро у мору, о стању погонских уређаја и могућности њихове употребе у случају нужде;
- 2) свим радовима који на броду морају да се обаве, врсти, количини и размештају терета који се укрцава или преостаје, као и о остатку терета на броду током искрцавања;
- 3) нивоу воде у каљужама и баластним танковима;
- 4) сигнаlima који се истичу или знаковима који се дају звуком;
- 5) броју чланова палубне страже и посаде који морају да се налазе на броду и о присуству других лица на броду;
- 6) стању противпожарног уређаја;
- 7) посебним лучким прописима;
- 8) наређењима заповедника брода;
- 9) средствима комуникације између брода и обале, укључујући лучке власти у случају настанка штете и потребе за помоћ;
- 10) поступку за обавештавање лучких власти о сваком загађењу, које је последица обављања послова на броду;
- 11) осталим околностима важним за безбедност брода, посаде, терета или за заштиту морске средине;
- 12) стању средстава за спашавање.

Члан 28.

Официр одговоран за палубну стражу, обавезан је да приликом преузимања страже, за време боравка брода у луци, утврди:

- 1) да ли су обезбеђени везови и сидрени ланац;
- 2) да ли су истакнута одговарајућа светла и одговарајући сигнали;
- 3) да ли се поступа у складу са мерама безбедности, нарочито у погледу спречавања пожара;

- 4) да ли су сви упознати са својствима терета који се укрцава или искрцава и са мерама које треба предузети;
- 5) да ли је брод угрожен од спољних утицаја;
- 6) да ли брод угрожава друге бродове;
- 7) да ли су сви чланови страже способни да обављају своје дужности;
- 8) размештај и употребу опреме за безбедност људи у опасном окружењу;
- 9) да ли је прибор за хитну здравствену помоћ доступан.

Члан 29.

Официр одговоран за палубну стражу обавезан је да заврши започету радњу важну за безбедност брода, иако је током обављања те радње наступило време предаје страже.

IV. СТРАЖА У МАШИНСКОМ ОДЕЉЕЊУ

Члан 30.

Официр одговоран за стражу у машинском одељењу, одговоран је управитељу машине за поуздан и безбедан рад и одржавање бродског система, погонских уређаја и уређаја од којих зависи безбедност брода.

Ако ниво аутоматизације система, погонских уређаја и уређаја из става 1. овог члана, то дозвољава, официр одговоран за стражу у машинском одељењу не мора стално да буде присутан у машинском одељењу, већ је довољно да обезбеди дежурства, као и боравак у просторијама брода, где су постављени или се чују алармни и/или дојавни уређаји машинског одељења.

Управитељ машине обавезан је да организује стручни састав страже у машинском одељењу, којим се обезбеђује поуздан и безбедан рад система, погонских уређаја и уређаја из става 1. овог члана.

Управитељ машине обавезан је да обавести заповедника о стању у машинском одељењу;

Састав страже у машинском одељењу и њена организација, осим испуњавања прописаних услова, одређује се према:

- 1) врсти брода, нивоу аутоматизације, као и техничким карактеристикама погонских и других уређаја;
- 2) условима рада које захтевају временске прилике;
- 3) оспособљености и искуству чланова страже у машинском одељењу.

Члан 31.

Официр одговоран за стражу у машинском одељењу, не сме да преда стражу официру за којег сумња да ли је у могућности да обавља послове страже, о чему мора да обавести управитеља машине.

Члан 32.

Официр одговоран за стражу у машинском одељењу, обавезан је да приликом преузимања страже провери:

- 1) наредбе и упутства управитеља машине;
- 2) исправност погонског уређаја, као и других уређаја од којих зависи безбедан рад погонског уређаја;
- 3) ниво воде у каљужама машинског одељења, нивоу слатке воде у танковима, као и функционисање уређаја за обраду отпадних и фекалних вода;
- 4) ниво горива и мазива;
- 5) измењени начин рада који је проузрокован кваром опреме или општим лошим стањем брода;
- 6) исправност рада система за надзор и управљање уређајима;
- 7) исправност уређаја за гашење пожара и система упозорења на пожар;
- 8) извештај о посади у машинском одељењу и њиховом обављању поверених послова;
- 9) вођење дневника машине, као и осталих књига и записа.

Члан 33.

Присуство управитеља машине у машинском одељењу не ослобађа официра одговорног за стражу у машинском одељењу, његових обавеза и одговорности, све док га управитељ машине писмено не обавести о преузимању обавеза и одговорности.

Члан 34.

Сви чланови страже у машинском одељењу морају да буду оспособљени за своје радне обавезе, а нарочито морају да буду упознати са:

- 1) начином употребе унутрашњих средстава комуникације;
- 2) излазима у хитним ситуацијама из машинског одељења;
- 3) системима, сигналима и врстама узбуна у машинском одељењу;
- 4) бројем, размештајем, врстама и начинима употребе противпожарне опреме и личних средстава за спашавање.

Члан 35.

У случају када погонски уређај не ради исправно, услед чега је неопходно применити посебне мере, официр одговоран за стражу у машинском одељењу обавезан је да забележи сва запажања и предузете мере, као и да о томе обавести управитеља машине.

Члан 36.

Ако је машинско одељење под надзором, официр одговоран за стражу у машинском одељењу обавезан је да буде у сваком тренутку спреман да преузме руковање погонским уређајем.

Ако је машинско одељење повремено без надзора, официр одговоран за стражу у машинском одељењу обавезан је да буде доступан како би на позив одмах дошао у машинско одељење.

Члан 37.

Ако се погонским уређајем управља непосредно, официр одговоран за стражу у машинском одељењу обавезан је да током маневра или најављеног маневра обезбеди стално присуство лица или више њих уз управљачке уређаје у машинском одељењу.

Официр одговоран за стражу у машинском одељењу, одговоран је за правовремено извршавање наредби палубне страже, при чему је обавезан да забележи све промене начина рада погонског уређаја.

Члан 38.

Официр одговоран за стражу у машинском одељењу обавезан је да води рачуна о одржавању погонског уређаја, укључујући механичке, електричне, хидрауличне и пнеуматске системе, њихове управљачке уређаје, припадајућу безбедносну опрему, системе и уређаје у просторима за смештај посаде.

Официр одговоран за стражу у машинском одељењу обавезан је да искључи све оне системе и уређаје из става 1. овог члана, на којима се током страже мора обавити одржавање, што се мора посебно забележити.

У случају да је машинско одељење у стању приправности, официр одговоран за стражу у машинском одељењу обавезан је да предузме мере обезбеђења како би сви системи и уређаји из става 1. овог члана, који се могу наћи у употреби током маневра, били у стању непосредне приправности, што подразумева обезбеђење потребне уштеде електричне енергије.

Члан 39.

Официр одговоран за стражу у машинском одељењу обавезан је да предузме све мере обезбеђења како би се у случају насталих кварова у машинском одељењу, пожара, наплављивања, судара, насукавања или сличног, спречило ширење настале штете.

Официр одговоран за стражу у машинском одељењу обавезан је да сарађује са официром одговорним за послове одржавања машинског одељења, нарочито у случају обављања периодичног одржавања и отклањања кварова, изван периода обављања страже.

У случају избијања пожара или настајања квара који би могао да доведе до смањења брзине, немогућности промене курса, заустављања погонског уређаја, промена у напајању електричном енергијом, што би могло угрозити безбедност брода и лица на њему, официр одговоран за стражу у машинском одељењу обавезан је да без одлагања о томе обавести официра одговорног за палубну стражу и управитеља машине.

Члан 40.

Официру одговорном за стражу у машинском одељењу не могу да се дају друге дужности које би могле да га ометају у вршењу надзору над машинским одељењем, нити он сме да преузме друге дужности током обављања страже, све док не буде прописно замењен.

Надзор над машинским одељењем из става 1. овог члана обухвата надзор над погонским уређајем, системом постројења и уређаја, што укључује повремене обиласке машинског одељења и кормиларских уређаја, у циљу уочавања могућих неисправности, кварова, као и предузимања потребних мера, односно руковођења њима.

Члан 41.

Официр одговоран за стражу у машинском одељењу обавезан је да без одлагања обавести управитеља машине у случајевима:

- 1) оштећења или квара, односно ванредног догађаја који би могао да угрози исправан и безбедан рад погонских и других уређаја;
- 2) појаве квара који би могао да утиче на исправан рад или престанак рада погонског и других бродских уређаја, као и система за надзор, аутоматско и даљинско управљање;
- 3) сумње у погледу поступка који би могао да има утицај на исправан и безбедан рад уређаја и система из тачке 2. овог става.

Официр одговоран за стражу у машинском одељењу обавезан је да у случајевима из става 1. овог члана, уз обавештавање управитеља машине и сам предузме одговарајуће мере за безбедност лица и бродског постројења.

Члан 42.

Официр одговоран за стражу у машинском одељењу обавезан је да свим члановима страже у машинском одељењу да упутства о безбедном и одговарајућем начину обављања послова страже.

Официр одговоран за стражу у машинском одељењу одговоран је за предузимање мера којима се обезбеђује довољан притисак или паре за давање звучних сигнала.

Члан 43.

Састав и организација страже у машинском одељењу док је брод на сидришту или луци мора да буде једнак саставу и организацији страже у машинском одељењу у пловидби.

Одлуку о могућем другачијем саставу и организацију страже у машинском одељењу на сидришту и у луци доноси управитељ машине у договору са заповедником брода.

Приликом доношења одлуке из става 2. овог члана, управитељ машине обавезан је да обезбеди да на броду погонске снаге од 3000 kW или веће, за стражу буде одговоран официр страже у машинском одељењу.

За одржавање страже у машинском одељењу или за дежурство док је брод у луци, није нужна стална присутност официра одговорног за стражу у машинском одељењу, већ је

довољно да официер одговоран за стражу у машинском одељењу повремено обилази погонске и друге уређаје у машинском одељењу за чији исправан и безбедан рад је одговоран.

Члан 44.

Официер одговоран за стражу у машинском одељењу за време боравка у луци обавезан је да обезбеди:

- 1) извршавање наређења и поступање у складу са прописима о опасностима и њиховом спречавању у оквиру своје одговорности;
- 2) надзор над инструментима и управљачким уређајима, као и праћење потребног извора електричне енергије;
- 3) поступање у складу са прописима о заштити морске средине;
- 4) надзор над стањем у каљужама и исправности уређаја за отпадне и фекалне воде.

Члан 45.

Официер одговоран за стражу у машинском одељењу за време боравка брода у луци обавезан је да:

- 1) огласи узбуну у случају непосредне опасности за брод, као и да предузме мере како би се спречио настанак штете;
- 2) сарађује и договара са официром одговорним за палубну стражу у вези са употребом опреме која служи за укрцавање и искрцавање терета, баластирање и стабилитет;
- 3) врши надзор и предузима радње у циљу откривања могућих неисправности или кварова на уређајима, као и да их по потреби отклања ради заштите безбедности људских живота, брода, луке и заштите морске средине.

Члан 46.

Управитељ машине је једини овлашћен да донесе одлуку да ли официер одговоран за стражу у машинском одељењу треба да заврши започету радњу, ако је током обављања те радње наступило време предаје страже у машинском одељењу.

Члан 47.

Официер одговоран за стражу у машинском одељењу који предаје стражу за време боравка брода у луци обавезан је да обавести официра који стражу преузима о:

- 1) наређењима у вези са радовима на броду, поправкама на систему, погонским и другим уређајима;
- 2) поправкама на бродским системима, погонским и другим уређајима и могућим опасностима;
- 3) нивоима у каљужама, стању баласта, стању горива у танковима, као и посебним условима за испуштање отпадних вода;

- 4) условима за испуштање фекалних вода;
- 5) стању фиксних и преносних уређаја за гашење пожара;
- 6) члановима посаде одговорним за поправке у машинском одељењу, као и о броју других чланова посаде;
- 7) лучким прописима и противпожарним мерама;
- 8) свим осталим околностима важним за безбедност људских живота, брода, терета и заштиту морске средине.

Члан 48.

Официр одговоран за стражу у машинском одељењу који преузима стражу у луци обавезан је да се пре преузимања страже утврди да му је официр који му је предао стражу у потпуности пренео све потребне информације, при чему је нарочито обавезан да се:

- 1) упозна са постојећим и могућим изворима електричне енергије, грејања и хлађења, као и са њиховим развођењем;
- 2) упозна са количинама и стањем горива, мазива и воде на броду.

V. РАДИО СТРАЖА

Члан 49.

У циљу правилног обављања послова и одржавања радио страже, заповедник брода је обавезан да:

- 1) обезбеди да се радио стража обавља у складу са одредбама SOLAS Конвенције, ако се ради о броду на којег се та конвенција примењује, као и у складу са одредбама других међународних радијских прописа (STCW B-VIII/2, Део 3-3 тачка 13), као и да одреди одговорно лице за радио стражу;
- 2) обезбеди исправну радио опрему;
- 3) обезбеди првенство порукама у радио саобраћају које се односе на могућност настанка опасности и штета, безбедност брода и лица, као и безбедност пловидбе;
- 4) одреди радио-оператера, као лице одговорно за радио везе у случајевима опасности или настанка материјалне штете.

Члан 50.

Радио-оператер одговоран за радио везе у случају опасности, односно настанка материјалне штете, обавезан је да пре испловљења утврди и обезбеди:

- 1) да су сви радијски уређаји за безбедност, односно за случај опасности или настанка штете, као и њихови извори енергије за случај ванредних ситуација у исправном стању, као и да то забележи у радијски дневник;
- 2) да су све исправе и радио обавештења бродовима доступна и исправљена према последњим сазнањима, као и да о могућим одступањима обавести заповедника брода;

- 3) да је радијски сат тачно подешен према меродавном временском сигналу;
- 4) да су антене добро постављене, неоштећене и исправно прикључене;
- 5) да су актуелна временска и навигацијска упозорења за подручје у којем ће брод пловити допуњена у складу са могућностима, као и да о томе обавести заповедника брода.

Члан 51.

Радио-оператер одговоран за радио стражу обавезан је да:

- 1) обезбеди да се радио стража обавља у складу са одредбама Међународног правилника о радио саобраћају;
- 2) обезбеди обављање радио страже на фреквенцијама позива у складу са одредбама Међународног правилника о радио саобраћају;
- 3) обезбеди да су све исправе, публикације и радио обавештења бродовима доступни и ажурирани, као и да о променама обавести заповедника;
- 4) провери исправност антена;
- 5) провери исправност помоћног и извора електричне енергије за случај ванредних ситуација, као и да о томе води евиденцију;
- 6) обезбеди да су сви радијски уређаји у исправном стању, на основу дневних или недељних провера које се уписују у радијски дневник;
- 7) се дневни временски извештаји и навигацијска упозорења држе у кормиларници брода на видном месту;
- 8) води радијски дневник у складу са одредбама Међународног правилника о радио саобраћају.

Члан 52.

Радио-оператер одговоран за радио стражу обавезан је да одмах након испловљења брода, као и за време пловидбе:

- 1) провери систем за пријем навигацијских упозорења, као и да обавести заповедника о новим упозорењима које се односе на намеравано путовање брода;
- 2) у радијски дневник упише започету радио службу са претходним проверама исправности рада радијских уређаја;
- 3) подеси радио уређаје на фреквенције за позив и за случај опасности, односно настанак штете.

Члан 53.

У случају опасности, односно настанка материјалне штете за брод, након пријема радијског упозорења о томе, радио-оператер одговоран за радио везе у случају опасности, односно

настанка материјалне штете за брод, обавезан је да без одлагања предузме радње у складу са одредбама Међународног правилника о радио саобраћају.

У случају из става 1. овог члана, радио-оператер одговоран за радио стражу, обавезан је да без одлагања о томе обавести заповедника брода и радио-оператера одговорног за радио везе у случају опасности, односно настанка материјалне штете за брод, као и да дан обавештавања забележи у радијски дневник.

VI. КОМУНИКАЦИЈА НА БРОДУ

Члан 54.

Радни језик на броду домаће државне припадности су српски и енглески језик, као и ћирилично, односно латинично писмо.

У циљу обезбеђења ефикасне комуникације на броду битне за безбедност, сви чланови посаде брода из става 1. овог члана дужни су да говоре српски, односно енглески језик и да се служе ћириличним, односно латиничним писмом.

За бродове на које се примењује Глава I. SOLAS Конвенције, комуникација између брода и обалних власти мора да се врши у складу са одредбама Главе V, правила 14. став 4. SOLAS Конвенције.

На путничким бродовима домаће државне припадности, сва писана упутства путницима која се односе на безбедност и поступке у ванредним ситуацијама, ознаке евакуацијских рута и слично, морају да буду на српском и енглеском језику.

Компанија, односно бродар обавезан је да Пословником утврди начин комуницирања посаде и путника у случајевима опасности, водећи рачуна о следећим елементима:

- 1) језику или језицима које користи претежни део путника;
- 2) могућност да посада основна упутства путницима пружи на енглеском језику;
- 3) могућност комуницирања у ванредним ситуацијама невербалним начином (приказом, знаковима и др.).

Члан 55.

Компанија, односно бродар је обавезан да обезбеди упознавање помораца са одредбама ове уредбе.

Члан 56.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 110-11387/2013

У Београду, 30. децембра 2013. године

Влада

Председник, **Ивица Дачић**, с.р.